

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. I. Quandonam de causa Feudi cognoscat Feudi Dominus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61662)

gunt, aut sponsum ad implenda sponsalia, conjugatos ad cohabitandum &c. nullam cognitionem super causa Eccles. assumunt, sed supposito valore juramenti, matrimonij &c. solum executionem urgent. Cæterum hic solum dixi, quæ considerato Jure scripto probabiliora visa sunt; absit enim, ut contrariam opinionem multorum gravium DD. auctoritate roboratam, & praxim multorum Tribunalium eadem opinione nixam, condemnem, aut tutò praticari posse negem.

CAPUT III.

De Causis Feudalibus.

§. I.

Quandonam de Causa Feudi cognoscat Feudi Dominus.

SUMMARIUM.

683. *Causas Feudales decidunt vel Feudi Dominus, vel Pares Curia, vel Judex Ordinarius, vel Arbitri.*
684. *Inter Vasallos super Feudo litigantes competens Judex est Feudi Dominus.*
685. *Tametsi hic sit privatus & non nobilis.*
686. *Explicantur Jura in oppositum allata.*
687. *Certis in casibus Feudi Dominus non est Judex.*

683. Certum & speciale Forum habent Causæ Feudales, seu quæ super Feudo vertuntur. Et quidem pro diversitate litigantium, imò & caufarum, diversum Forum est. Est enim de Feudo lis aliquando inter Vasallos, aliquando inter Dominum & Vasallum, quandoque inter Dominum & Extraneum, quandoque inter Vasallum & Extraneum. Unde triplex est Judex, nempe vel Dominus Feudi controversi, vel Pares Curia, vel Ordinarius. Eas

U u u

decidit

decidit etiam Arbitræ: de quo tamen dissentiunt Feudistæ, ut mox dicetur.

684. De Judice controversiæ Feudalis inter convasallos ortæ dubium & incertum esse Jus Feudale dicit Hotomannus *de Feudis c. 42*. At certum est, Judicem tunc esse Feudi dominum. Ita enim statuitur *tit. 55. §. Insuper L. 2. Feud. præterea si inter duos (plurésve) vasallos de feudo sit controversia, Domini sit cognitio, & per eum controversia terminetur*. Idem traditur, aut potius supponitur *C. Ex transmissa 6. de Foro comp. & C. Caterum 5. de Judic.* Hinc si inter Duces, Marchiones, Comites Imperij contentio sit super feudo, competens Judex est Imperator. *Tit. 34. prin. L. 2. Feud. Tit. 18. prin. L. 1. Ordinat. Cameral. p. 2. tit. 7.* Et quamvis conclusum in Camera Imper. fuerit, jurisdictionem ejusdem in hujusmodi controversia ex præventionem fundari posse, eò quòd illa per modum contractûs ex Ordinatione Camere cum Cæsare concurrentem jurisdictionem habeat. *Gaill. lib. 1. observ. 29. n. 2.* id tamen intelligendum non est de Feudis Regalibus, qualia sunt, quæ modò enarravi. *Gaill. l. c. in fin. Matth. Stephani lib. 1. de jurisdic. c. 26. n. 11.*

685. Quemadmodum verò Imperator vel Rex inter suos Vasallos de Feudi controversia cognoscit: ita quilibet alius dominus competens Judex est inter suos Vasallos, juxta textus generales *cit. tit. 55. & cit. c. 5. ac 6.* Idemque dicendum est de eo, qui subvasallos habet, quos subinfeudavit: non enim Dominus primus seu Senior, sed Vasallus immediatus inter subvasallos Judex est. Neque opus est, ut dominus feudi habeat aliâs jurisdictionem: nam hanc acquirit hoc ipso, quòd rem suam in feudum concedit. Nec obest, tametsi sit homo plebejus. *Innocent in C. Verum de Foro comp. n. 1.* Panorm. ac alij, quos sequitur *Marta p. 4. de Jurisd. casu 89. n. 3.* Neque alij DD. vel leges feudales inter personas publicas & privatas, inter nobiles & plebejos, distinguunt. Et quidem in causa feudali dominus feudi est competens Judex, tametsi agatur solum de parte feudi, & non tantum, si aga-

si agatur super proprietate, sed etiam, si super possessione, ut dixi supra n. 291.

686. Assertioni isti non obstat textus *tit. 46. v. & responsum scio L. 2. Feud.* ubi controversia, quæ est inter vasallos, decidi jubetur per Pares Curia. Nam sermo ibi est de controversia ipsum dominum concernente: tunc enim absque dubio recurrendum est ad Pares Curia, sicut quando inter vasallum & Dominum lis est: ne iste jus sibi ipsi dicat. Verba *tit. 34. prim. L. 2. Feud. si inter Valvasores coram Paribus Curia*, intelligenda sunt de casu, quo major valvasor & valvasor minor, atque ita dominus & vasallus de feudo litigant. Tunc verò nemo dubitat, ad eos esse Pares Curia ob allatam modò rationem. Idem respondendum est ad textum *tit. 18. prim. v. si verò L. 1. Feud.* Quando demum dicitur *tit. 15. §. Illud tamen sciendum L. 2. Feud.* quòd si de feudo inter duos sit controversia, alterum ab altero invitum trahi ad dominum non posse, intelligi id debet cum Bocero *de Jurisdic. c. 3. n. 70.* de vocatione in curiam domini propria auctoritate vasalli, & non à domino: vel cum Duareno *tr. de Feud. c. 20. n. 4.* de casu, quo suspectus est dominus: vel cum Alvaroto *in cit. tit. 15. n. 1.* de casu, quo dominus partem feudi, quod ad se morte vasalli reversum putabat, sibi retinuit, partem verò alij in feudum dedit: vel cum Rosenthal *in Synopsi Jur. Feud. c. 12. concl. 33.* ac alijs de casu, quo dubia est jurisdictio Domini & Parium: vel denique cum Mozzio, Vultejo, ac alijs dicendum est, correctum esse illum textum *tit. 15. per textum tit. 55. L. 2. Feud.*

687. Doctrina modò tradita non uno modo limitanda est. Nam non cognoscit dominus, sed Judex Ordinarius, si unus vasallorum litigantium se talem esse negat, & dominum feudi non agnoscit, ut dixi n. 297. II. Si actio ab uno vasallo contra alterum intentata est personalis, & non super jure feudali, licet circa rem feudalem agatur, ut pigneratitiâ, depositi &c. juxta dicta n. 295. aut si agatur solum de servitute. Quia etsi tunc litigent va-

U u u 2

falli,

falli, non tamen litigant quâ tales. III. Si dominus vasallo ex rationabili causa est suspectus, ut dictum est *n. 298.* Cujusmodi causam Rosenthal aliique contra Borcholtum ac Bocerum esse dicunt, si dominus invitus & jure adactus debuit investire vasallum: eò quòd tunc malè affectus erga vasallum esse, & quia iniquus fuit in uno, etiam in altero injustus futurus præsumatur. IV. Si dominus non facit suum officium, id est, vel ex malitia vel ex desidia differat procedere, aliâve injustitiam cognoscendo aut judicando committat. Quia tunc ad domini Superiorem recurrendum est, vel, si actor malit, poterit sequi forum Rei, ejusque Ordinarium Judicem adire. *C. Ex transmissa 6. de Foro comp. Ordinat. Camer. Imper. p. 2. tit. 1. §. Es sollen auch.* ac communis DD. Unde ex eo, quòd *cit. C. 6.* causa dicitur pertinere ad Ordinarium Clerici Judicem, si dominus feudi laicus justitiam non administrat, Rittershusius apud Haunold. *tom. 3. de Just. tr. 9. n. 953.* gratis & iniquè cavillatus est Pontifices, dicendo, quòd in primitiva Ecclesia & antequam tantopere crevissent & supra alios se extulissent, hæc res prorsus inaudita fuerit. Si enim vasallus laicus non obtentâ à domino feudi justitiâ Judicem ordinarium rei adire potest, quidni, si reus est Clericus (de quo solo casu loquitur textus *cit. C. 6.*) adeundus sit ipsius Judex Ordinarius, qui est Prælatus Ecclesiasticus? Quòd in primitiva Ecclesia nihil circa feudum vel statutum vel usitatum fuit, mirum non est: quia Leges feudales tunc nondum erant, nec etiam usus feudorum, nisi forsan inter Germanos aliòsque populos Septentrionales: quod ignorare non debuit Rittershusius. V. Si causa feudalis aliquo modo contingat interesse domini, v. g. quia tenebitur de evictione. Tunc enim, cum ipse non possit esse Judex in propria causa, judicabunt Pares Curia. *tit. 46. lib. 2. feud.* Si non dentur Pares Curia, aut testes in causa esse debeant, Ordinarius Rei Judex.